



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ  
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως: 308/2015  
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ  
ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίαση της 10-12-2015

**Σύνθεση:**

**Πρόεδρος:** Μεταξία Ανδροβιτσάνεα, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

**Μέλη:** Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Βασιλική Πανταζή, Δημήτριος Αναστασόπουλος, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αδαμαντία Καπετανάκη, Σταύρος Σπυρόπουλος, Βασίλειος Καραγεώργος Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

**Εισηγήτρια:** Ευθυμία Ε. Γκάρανη, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (γνώμη χωρίς ψήφο).

**Αριθ. ερωτήματος:** Το με αρ. ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥ/ΔΙΟΙΚ/ΤΔΜΝ/Α5/146559/20746/18291/9392/2014 έγγραφο του Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού, Γεν. Δ/σης Διοικητικής Υποστήριξης, Δ/σης Διοικητικού, Τμήματος Διοίκησης Μόνιμου Προσωπικού.

**Ερώτημα:** Ζητείται η ερμηνεία της προβλεπόμενης στο άρθρο 105 παρ. 2 εδ. β' ν. 3528/2007 παραπομπής στο άρθρο 103 του ίδιου νόμου, σχετικά την επιστροφή των, λόγω αργίας, παρακρατηθεισών αποδοχών υπαλλήλου, ενόψει των διαδοχικών αντικαταστάσεων του άρθρου 103.

.....

1 α. γ

## Ιστορικό.

Από το έγγραφο της ερωτώσας υπηρεσίας και τα διαβιβασθέντα την 6-7-2015 στοιχεία του φακέλου προκύπτει το ακόλουθο πραγματικό:

1. Δυνάμει της ΥΠΑΙΘΠΑ/ΓΓΠ/ΓΔΔΥ/ΔΙΟΙΚ/ΤΔΜΝ/Α5/1593/22-11-2012 διαπιστωτικής πράξης του αναπληρωτή Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού (ήδη Πολιτισμού και Αθλητισμού), διαπιστώθηκε η από 13-11-2012 αυτοδίκαιη θέση σε αργία της Σ.Φ., μόνιμης υπαλλήλου της Γενικής Γραμματείας Πολιτισμού & Αθλητισμού, λόγω παραπομπής της στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, για το πειθαρχικό παράπτωμα της αναξιοπρεπούς ή ανάξιας για υπάλληλο συμπεριφοράς (άρθρο 103 παρ. 1 υποπαράγραφος ε', όπως ίσχυε μετά το ν. 4093/2012 και την από 9-11-2012 Π.Ν.Π. και άρθρο 107 παρ. 1 περ. ε', όπως ίσχυε μετά το ν. 4057/2012). Ακολούθως, δυνάμει της ΥΠΑΙΘΠΑ/ΓΔΟΥ/ΔΟΥ/ΕΠ10/ΕΠ529/2013 απόφασης του Τμήματος Αποδοχών και Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου, αποφασίστηκε η περικοπή των αποδοχών της υπαλλήλου κατά 25% για το χρονικό διάστημα της αργίας (ν. 4093/2012, άρθρο πρώτο, υποπαράγραφος Ζ3 περ. 9).
2. Δια της ΥΠΠΟΑ/ΓΔΔΥ/ΔΙΟΙΚ/ΤΔΜΝ/Α5/ΕΠ4/17-12-2013 διαπιστωτικής πράξης του Υπουργού διαπιστώθηκε η αυτοδίκαιη επάνοδος της Σ.Φ. στα υπηρεσιακά της καθήκοντα, για το λόγο ότι, με την 7/10-10-2013 απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, είχε αποφασιστεί η οριστική παύση της πειθαρχικής δίωξης της λόγω παραγραφής του παραπτώματος και, συνεπώς, είχε εκλείψει ο λόγος θέσης της υπαλλήλου σε αργία (άρθρο 103 παρ. 2 ν. 3528/2007, όπως ίσχυε μετά το ν. 4093/2012).
3. Με την από 17-1-2014 αίτησή της προς το Τμήμα Διοίκησης Μόνιμου Προσωπικού του Υπουργείου, η Σ.Φ., επικαλούμενη την ως άνω παύση της πειθαρχικής δίωξης, ζήτησε να της καταβληθεί το ποσό αποδοχών που της είχε παρακρατηθεί κατά το διάστημα της αργίας. Ακολούθως, δια του με αρ. πρωτ. ΥΠΠΟΑ/ΓΓΠ/ΓΔΔΥ/ΔΙΟΙΚ/ΤΔΜΝ/Α5/22-1-2014 εγγράφου του, το ως άνω Τμήμα ζήτησε από το πειθαρχικό συμβούλιο του ΥΠΠΟΑ να αποφασίσει επί του αιτήματος, σύμφωνα με το άρθρο 105 παρ. 2 του ν. 3528/2007, όπως αυτό ήδη ίσχυε μετά την αντικατάστασή του από το ν. 4057/2012.
4. Με το με αρ. πρωτ. 597/10-4-2014 απαντητικό έγγραφό του αναπληρωτή Προέδρου του εν λόγω πειθαρχικού συμβουλίου επισημάνθηκε ότι, σχετικά με την

απόδοση των, λόγω αργίας, παρακρατηθεισών αποδοχών, το εν λόγω άρθρο 105 παρ. 2 εδ. β' περιελάμβανε ειδική ρύθμιση για την περίπτωση που ο υπάλληλος είχε τεθεί σε αργία κατά «το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103» του ίδιου νόμου. Ωστόσο, το άρθρο 103 παρ. 1, ήδη κατά το χρόνο που το ζήτημα απεστάλη στο πειθαρχικό συμβούλιο, περιείχε πέντε περιπτώσεις αργίας οριζόμενες σε πέντε αυτοτελείς υποπαραγράφους (α' έως ε'). Υπό αυτή τη διαπίστωση, το πειθαρχικό συμβούλιο ανέπεμψε την υπόθεση στην υπηρεσία, προκειμένου να ερμηνευτεί αρμοδίως αν, κατά την παραπομπή του άρθρου 105, ως «τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103» έπρεπε να νοείται η υποπαραγράφος α' ή η υποπαραγράφος ε' της νέας μορφής της παραγράφου 1 του άρθρου 103.

### **Νομοθετικό Πλαίσιο.**

5. Με το άρθρο πρώτο ν. 4057/2012 (Α' 54/14-3-2012) αντικαταστάθηκαν τα άρθρα 103 και 105 του ν. 3528/2007 «Κώδικας Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.» (Α' 26) ως εξής:

*«Άρθρο 103: Αυτοδίκαιη θέση σε αργία. 1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης. Υπάλληλος που παραπέμφθηκε αμετακλήτως στο ακροατήριο προκειμένου να δικαστεί για τα αδικήματα της δωροδοκίας, της υπεξαίρεσης περί της υπηρεσίας, της κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, της ασέλγειας με κατάχρηση εξουσίας ή της πορνογραφίας ανηλίκων, τίθεται αυτοδίκαια σε αργία. Ο υπάλληλος ασκεί εκ νέου τα καθήκοντά του αν αθωωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.»*

*«Άρθρο 105. Συνέπειες αργίας...1...2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας ή σε αναστολή άσκησης καθηκόντων καταβάλλεται το ένα τρίτο (1/3) των αποδοχών του με εξαίρεση την περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 103, κατά την οποία καταβάλλεται το ένα τέταρτο (1/4) των αποδοχών του. Το υπόλοιπο των αποδοχών του ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί στον υπάλληλο, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, εφόσον δεν τεθεί σε αργία σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103 ή απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση.»*

6. Κατά τον χρόνο που εκκρεμούσε ενώπιον της Διοίκησης το ζήτημα της απόδοσης προς την Σ.Φ. των επίμαχων αποδοχών (ήτοι μετά την οριστική παύση της πειθαρχικής δίωξης, οπότε εξέλειψε ο λόγος αργίας και η υπάλληλος υπέβαλε αίτημα

απόδοσης αποδοχών), το μεν άρθρο 105 ίσχυε ως ανωτέρω αλλά η παράγραφος 1 του άρθρου 103 ν. 3528/2007 είχε ήδη αντικατασταθεί διαδοχικά από το ν. 4093/2012, άρθρο πρώτο, υποπαρ. Ζ3, περ. 1 (Α' 222/12-11-2012) και την από 9-11-2012 Π.Ν.Π άρθρο 1, παρ. 1 (Α' 224/12-11-2012) και το ν. 4111/2013 άρθρα 14 και 49 (Α' 18/25-1-2013) και ίσχυε ως εξής:

«Άρθρο 103: 1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία: α) ο υπάλληλος που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία ύστερα από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης, β) ο υπάλληλος κατά του οποίου εκδόθηκε ένταλμα προσωρινής κράτησης και στη συνέχεια ήρθη η προσωρινή κράτησή του ή αντικαταστάθηκε ή αντικαταστάθηκε με περιοριστικούς όρους, γ) ο υπάλληλος ο οποίος παραπέμφθηκε αμετακλήτως ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για κακούργημα ή για τα αδικήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης (κοινής και στην υπηρεσία), απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, δωροδοκίας, καταπίεσης, απιστίας περί την υπηρεσία, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, δ) Ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής ή προσωρινής παύσης, και ε) ο υπάλληλος ο οποίος έχει παραπεμφθεί στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', ε', θ', ι', ιδ', ιη', κγ', κδ', κζ' και κθ' του άρθρου 107 ή αντίστοιχα παραπτώματα του ίδιου άρθρου, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο δεύτερο του ν. 4057/2012, ή αντίστοιχα παραπτώματα του προϊσχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 2683/1999). 2. Ο υπάλληλος επανέρχεται αυτοδίκαια στα καθήκοντα του, εάν εκλείψει ο λόγος για τον οποίο έχει τεθεί σε αργία.....»

7. Το άρθρο 107 του ν. 3528/2007, όπως αυτό ίσχυε μετά την αντικατάστασή από το άρθρο δεύτερο του ν. 4057/2012, όριζε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«Άρθρο 107. Απαρίθμηση πειθαρχικών παραπτωμάτων. "1. Πειθαρχικά παραπτώματα είναι: α) ..., ε) η αναξιοπρεπής ή ανάρμοστη ή ανάξια για υπάλληλο συμπεριφορά εντός ή εκτός υπηρεσίας,.....»

8. Η υποπαράγραφος Ζ.3 της παραγράφου Ζ. «Ρυθμίσεις θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης» του ως άνω ν. 4093/2012, άρθρο πρώτο, όριζε, μεταξύ άλλων, τα εξής:

«ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ.... Ζ.3. ΑΡΓΙΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ .... 6..... Με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων διατάξεων, οι διατάξεις των άρθρων 103, 104 και 105 του Υπαλληλικού Κώδικα,

όπως ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις της θέσεως σε αυτοδίκαιη ή δυνητική αργία, καθώς και ως προς τις συνέπειες της, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες, που διέπουν το κάθε φύσεως και με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση δημοσίου δικαίου ή σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικό του δημόσιου τομέα,.... 7. Οι διατάξεις των περιπτώσεων 1 έως 6 της παρούσας υποπαραγράφου εφαρμόζονται και στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 8.... 9. Στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης αργίας της παραγράφου 1 περίπτωση ε' του άρθρου 103 του Υπαλληλικού Κώδικα ..., όπως αντικαθίστανται με τις περιπτώσεις 1 και 3 της παρούσας υποπαραγράφου, οι αποδοχές της αργίας ορίζονται στο 75% των νομίμων αποδοχών των υπαλλήλων.»

9. Σημειώνεται ότι, δια του άρθρου 3 παρ. 2 και 6 ν. 4325/2015 (Α' 47/11-5-2015), οι μεν διατάξεις των περιπτώσεων 1-9 της άνω υποπαραγράφου Ζ.3 καταργήθηκαν, τα δε άρθρα 103 και 105 αντικαταστάθηκαν εκ νέου και, υπό τη νέα έως σήμερα ισχύουσα διατύπωση δεν τίθεται ζήτημα σύνδεσης μεταξύ τους.

#### **Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων.**

Από τις προπαρατεθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς και σε συνδυασμό, συνάγονται τα ακόλουθα:

10. Κατά την αντικατάσταση αμφοτέρων των διατάξεων 103 και 105 από τον νόμο 4057/2012, θεσπίστηκε, το πρώτον, σύνδεση μεταξύ τους δια της παραπομπής του άρθρου 105 παρ. 2 στο άρθρο 103 παρ. 1, εξαιτίας, όμως, νομοτεχνικής αβλεψίας κατά τη διατύπωση, γεννήθηκε το ακόλουθο ερμηνευτικό ζήτημα: Το άρθρο 105 παρ. 2 εδ. β' ανέθετε την εξέταση του ζητήματος απόδοσης των, λόγω αργίας, παρακρατηθεισών αποδοχών στην αιτιολογημένη και κατά δυνητική ευχέρεια κρίση του πειθαρχικού συμβουλίου, διαλαμβάνοντας, όμως, ειδική ρύθμιση («εφόσον») για την περίπτωση που ο υπάλληλος είχε τεθεί σε αργία «σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103». Ωστόσο, στο τελευταίο αυτό εδάφιο του 103 παρ. 1 (: «Ο υπάλληλος ασκεί εκ νέου τα καθήκοντά του αν αθωωθεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση») δεν προβλεπόταν κάποια περίπτωση αργίας, ώστε η σύνδεση των δύο διατάξεων να χρήζει ερμηνείας.

11. Από τη συστηματική, λογική και τελολογική ερμηνεία των εν λόγω διατάξεων προκύπτει ότι η επίμαχη παραπομπή πρέπει να ερμηνευτεί ότι αφορούσε (όχι στο

«τελευταίο» αλλά) στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103 (:«Υπάλληλος που παραπέμφθηκε αμετακλήτως στο ακροατήριο προκειμένου να δικάσει για τα αδικήματα της δωροδοκίας, της υπεξαίρεσης περί την υπηρεσία, της κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια, της ασέλγειας με κατάχρηση εξουσίας ή της πορνογραφία ανηλίκων»). Ειδικότερα, στο δεύτερο αυτό εδάφιο προβλεπόταν η περίπτωση θέσης υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία, επειδή είχε παραπεμφθεί αμετάκλητα στο ακροατήριο για παραπτώματα, τα οποία, ο νομοθέτης του ν. 4057/2012 έκρινε ως τόσο σοβαρά, ώστε να δικαιολογούν την αυτοδίκαιη απομάκρυνσή του υπαλλήλου από τα υπηρεσιακά του καθήκοντα, ήδη από το στάδιο της αμετάκλητης παραπομπής του στο ακροατήριο. Και τούτο προκειμένου να διατηρηθεί η εύρυθμη λειτουργία της υπηρεσίας, να αποτραπούν δυσμενή σχόλια και να διαφυλαχθεί το κύρος της δημόσιας διοίκησης (ΟΛΣΤΕ 1900/2014). Επιπλέον, στο ίδιο άρθρο 105 (παρ. 2 εδ. α'), ο νομοθέτης όριζε ότι, ενώ ο τελών σε αργία υπάλληλος ελάμβανε ποσοστό 1/3 των αποδοχών του, εντούτοις ο υπάλληλος που τελούσε σε αργία κατά την περίπτωση του επίμαχου δεύτερου εδαφίου ελάμβανε αποδοχές σε μειωμένο ποσοστό 1/4. Στο ίδιο πνεύμα απαξίας και αυστηρότητας κινούμενος ο νομοθέτης του ν. 4057/2012, με την ερμηνευόμενη διάταξη, επέτρεπε μεν την, με αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, δυνητική καταβολή των παρακρατηθεισών αποδοχών για όλες τις περιπτώσεις αργίας, όριζε, όμως, εξαιρετικά ότι, εάν ο λόγος θέσης του υπαλλήλου σε αργία ήταν η αμετάκλητη παραπομπή στο ακροατήριο για τα παραπτώματα του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 103, τότε το συμβούλιο μπορούσε να εξετάσει το ζήτημα μόνο μετά την τελεσίδικη δικαστική αθώωση του υπαλλήλου («εφόσον .... ή απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση»), δυνάμενο, πάντως, και σ' αυτή την περίπτωση να αρνηθεί αιτιολογημένα την απόδοση των παρακρατηθεισών αποδοχών.

**12.** Με το ν. 4093/2012 (άρθρο πρώτο, υποπαρ. Ζ3, περ. 1 καθώς και με την από 9-11-2012 Π.Ν.Π. (άρθρο 1, παρ. 1), το άνω άρθρο 103 αντικαταστάθηκε περαιτέρω, και η νέα παράγραφος 1 αυτού δεν περιελάμβανε πλέον το δεύτερο εδάφιο (στο οποίο αφορούσε η παραπομπή του άρθρου 105 παρ. 2 εδ. β', κατά την προηγούμενη σκέψη) αλλά περιελάμβανε πέντε υποπαραγράφους (α' έως ε'), κάθε μία από τις οποίες θέσπιζε αυτοτελή λόγο θέσης του υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία. Εξαιτίας αυτής της αντικατάστασης του άρθρου 103, χωρίς αντίστοιχη τροποποίηση της διατύπωσης του άρθρου 105, προκύπτει ανάγκη να προσδιορισθεί

J

ερμηνευτικά ποια από τις πέντε υποπαραγράφους στοιχούνταν προς το δεύτερο εδάφιο.

**13.** Το εν λόγω ζήτημα αντιμετώπισε η 53/2014 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Τμ. Δ'), σύμφωνα με την, κατά πλειοψηφία κρίση της οποίας, στη νέα διατύπωση της παρ. 1 του άρθρου 103 ως «δεύτερο εδάφιο» έπρεπε ερμηνευτικά να νοείται η υποπαραγράφος γ', που όριζε ότι τίθεται σε αυτοδίκαιη αργία ο υπάλληλος που παραπέμφθηκε αμετάκλητα ενώπιον του Δικαστηρίου για κακούργημα ή για τα αδικήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης (κοινής και στην υπηρεσία), απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, δωροδοκίας, καταπίεσης, απιστίας περί την υπηρεσία, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, Στην κρίση αυτή κατέληξε το Δ' τμήμα ΝΣΚ, εκτιμώντας, μεταξύ άλλων, ότι τα αναφερόμενα στην εν λόγω υποπαραγράφο γ' αδικήματα ταυτίζονταν εν πολλοίς με τα αναφερόμενα στο μη υφιστάμενο πλέον δεύτερο εδάφιο (:δωροδοκία, υπεξαίρεση περί την υπηρεσία, κατάχρηση ανηλίκων σε ασέλγεια, ασέλγεια με κατάχρηση εξουσίας, πορνογραφία ανηλίκων). [Σημειώνεται ότι η ΝΣΚ 53/2014 εκδόθηκε σχετικά με την ερμηνεία της παραπομπής του εδαφίου α' της ερευνώμενης παραγράφου 2 του άρθρου 105 στο άρθρο 103 παρ. 1].

**14.** Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, κατά την έννοια του άρθρου 105 παρ. 2 εδ. β', μετά το ν. 4057/2012, ως «τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103» πρέπει να νοείται η περίπτωση γ' της νέας παραγράφου 1 του άρθρου 103 μετά το ν. 4093/2012 και την από 9-11-2012 Π.Ν.Π.. Παρέπεται, συνεπώς, ότι όλες οι περιπτώσεις θέσης υπαλλήλου σε αργία εισάγονται στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο, το οποίο δύναται να αποφασίσει είτε την καταβολή (του υπολοίπου ή μέρους) των παρακρατηθεισών αποδοχών είτε τη μη καταβολή αυτών, κατόπιν αιτιολογημένης κρίσης επί των πραγματικών περιστατικών που προκάλεσαν την πειθαρχική ή ποινική δίωξη και τη θέση του υπαλλήλου σε αργία, την αντικειμενική ύπαρξη του αδικήματος, το βαθμό υπαιτιότητας του υπαλλήλου, καθώς και τις ειδικές συνθήκες υπό τις οποίες τελέστηκε η παράβαση (ΣτΕ 1702/2009 σκ. 5, 2233/2009 σκ. 4). Εξαιρετικά, στην περίπτωση που ο υπάλληλος είχε τεθεί σε αργία λόγω αμετάκλητης παραπομπής στο ακροατήριο για τα παραπτώματα της περίπτωσης γ' της νέας παραγράφου 1 του άρθρου 103, το πειθαρχικό συμβούλιο μπορεί να εξετάσει το ζήτημα της απόδοσης των παρακρατηθεισών αποδοχών μόνο μετά την τελεσίδικη δικαστική αθώωση του υπαλλήλου, δεσμευόμενο από την

7 Οκτ 15

ποινική κρίση ως προς τη συνδρομή ή μη των πραγματικών περιστατικών και πάντως δυνάμενο και σ' αυτή την περίπτωση να αρνηθεί αιτιολογημένα την απόδοση (ΣΤΕ 1702/2009 σκ. 5, 3844/1998, 340/2001, 629/2000, ΔΕΑ 13/2007).

**15.** Στην εξεταζόμενη περίπτωση, η Σ.Φ. τέθηκε σε αυτοδίκαιη αργία λόγω παραπομπής της στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για το πειθαρχικό παράπτωμα της αναξιοπρεπούς ή ανάξιας για υπάλληλο συμπεριφοράς, ήτοι κατά την περίπτωση ε' της νέας παραγράφου 1 του άρθρου 103 ν. 3528/2007. Συνεπώς, η ειδική ρύθμιση του ερμηνευόμενου εδαφίου β' της παραγράφου 2 του άρθρου 105 δεν έχει εφαρμογή στην υπόθεση, διότι, κατά τα προεκτεθέντα, αφορά (η ρύθμιση) στους υπαλλήλους που είχαν τεθεί στην αυτοδίκαιη αργία της περίπτωσης γ' της νέας μορφής της διάταξης (και όχι στις περιπτώσεις α' ή ε', όπως προβληματίστηκε το πειθαρχικό συμβούλιο, ανωτέρω σκ. 4). Κατόπιν αυτών προκύπτει ότι το πειθαρχικό συμβούλιο οφείλει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 105, όπως ίσχυε κατά το χρόνο που εκκρεμούσε το ζήτημα ενώπιον της Διοίκησης, ήτοι μετά το ν. 4057/2012 (ανωτέρω σκ. 6, ΣΤΕ 2767/2014), να εξετάσει την αίτηση της Σ.Φ. περί απόδοσης του υπολοίπου των αποδοχών αυτής και να δεχθεί ή να απορρίψει αιτιολογημένα αυτή, συνεκτιμώντας, μεταξύ όλων των συνθηκών της υπόθεσης και το γεγονός ότι η Σ.Φ. επανήλθε στην υπηρεσία λόγω πειθαρχικής παραγραφής του σχετικού παραπτώματος (ΣΤΕ 1702/2009 σκ. 6,7 για την πειθαρχική παραγραφή, 1565/2012 για τη δικαστική παραγραφή).

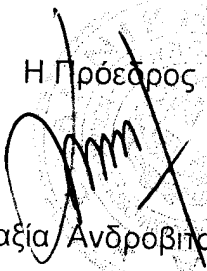
**16.** Μειοψήφισε το μέλος του Τμήματος Βασίλειος Καραγεώργος, Νομικός Σύμβουλος, που διατύπωσε την ακόλουθη γνώμη: *Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 105 του ΥΚ, όπως ισχύει, ορίζουν ότι: «Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας καταβάλλεται το ήμισυ των αποδοχών του. Το υπόλοιπο ή μέρος αυτού μπορεί να αποδοθεί σε αυτόν, μετά από ειδικά αιτιολογημένη απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου, εφόσον απαλλαγεί με τελεσίδικη δικαστική απόφαση ή τιμωρηθεί με πειθαρχική ποινή κατώτερη από την οριστική παύση. Εάν ο υπάλληλος απαλλαγεί από κάθε πειθαρχική ευθύνη ή αποδειχθεί αβάσιμη η υπόνοια για έκνομη διαχείριση, επιστρέφεται το μέρος των αποδοχών του που παρακρατήθηκε». Οι διοικητικές πράξεις εκδίδονται βάσει του δικαίου που ισχύει κατά το χρόνο έκδοσής τους. Συνεπώς, οι ανωτέρω διατάξεις, ελλείψει μεταβατικών ρυθμίσεων, καταλαμβάνουν και τις περιπτώσεις επιστροφής αποδοχών αργίας που παρακρατήθηκαν δυνάμει προϊσχύσαντος δικαίου. Η επιστροφή των*

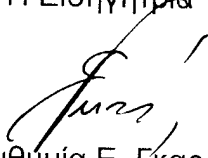
παρακρατηθεισών αποδοχών αργίας ή μέρους αυτών διενεργείται, αναλόγως του λόγου επιστροφής, είτε με απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου είτε υποχρεωτικά μόλις συντρέξει η αντικειμενική προϋπόθεση της απαλλαγής. Στην ανωτέρω έννοια της απαλλαγής από πειθαρχική ευθύνη θα πρέπει να θεωρηθεί ότι περιλαμβάνεται και η παύση της πειθαρχικής δίωξης λόγω παραγραφής. Συνεπώς, εν προκειμένω, μετά την παύση της πειθαρχικής δίωξης λόγω παραγραφής, πρέπει να αποδοθούν υποχρεωτικά οι παρακρατηθείσες αποδοχές αργίας χωρίς απόφαση του πειθαρχικού συμβουλίου.

### Απάντηση.

17. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, επί του τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ε' Τμήμα) γνωμοδοτεί, κατά πλειοψηφία, ως εξής: η παραπομπή του άρθρου 105 παρ. 2 εδ. β' ν. 3528/2007 (όπως ισχύει μετά το ν. 4057/2012) στο «τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 103» πρέπει, ερμηνευτικά, να νοείται ως θεσπίζουσα εξαιρετική ρύθμιση σχετικά με την επιστροφή των αποδοχών που παρακρατήθηκαν λόγω αυτοδίκαιης αργίας της περίπτωσης γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 103, όπως αυτή ίσχυε μετά το ν. 4093/2012 και την από 9-11-2012 Π.Ν.Π..

Αθήνα, 21-1-2016

Η Πρόεδρος  
  
Μεταξία Ανδροπούλου  
Αντιπρόεδρος του ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια  
  
Ευθυμία Ε. Γκάρανη  
Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.